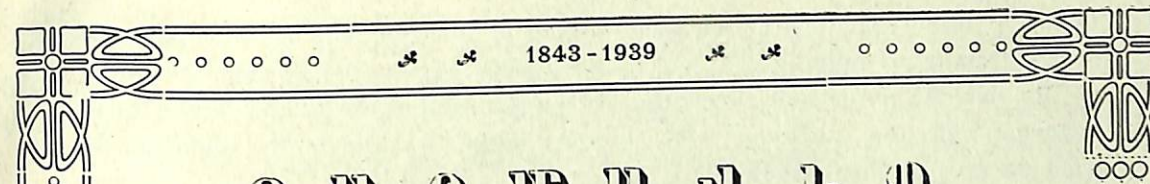

Խմբ. - Հաւատք Անցեալին վրայ, եւ Յոյս դէպ ի Ապագան	1
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆ-ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ	
Հ. Ղ. Տայեան. - Արքայաժողովրդի մասին	6
Հ. Սամուէլ Արամեան. - Հիւանդաց օժիտի մասին	8
Արտաւազդ Արքեպ. Սիրմէեան. - Պատմութիւն Հայկական Եկեղեցւոյ (Հին շրջան)	14
Գ Ր Ա Կ Ա Ն	
Հ. Ղ. Ալիշան. - Մասնիկ Վասակի դատարանին (աշխ. թրգ. Հ. Թ. Թումանյան)	20
Francis Thompson. - Երկնային Խուզակը (The Hound of Heaven). (Ներածութեամբ թրգ. Հ. Մեսրոպ Ճանաչեան)	26
Վահան Շահապ. - Յայդային	32
Հ. Մ. Յովհաննէսեան. - Չորրորդ բաղնիքը	32
Շարլ Պոպլեր. - Վերադարձ (թրգ. Հրաչ Բաշարեան)	33
Ք. Ա. Հ. - Գիշեր	33
Անտրէ Մօրուա. - Պայքարն եւ Ս. Ղազարու մասին (թրգ. Հ. Բ.)	34
ՕՐՈՒԱՆ ԳՐԹԵՐ - ԳՐԱԽՈՍԱԿԱՆ	
Հրաչ Բաշարեան. - «Տուներու երգը» (Մ. Իշխանի)	47
Հ. Վ. Հ. - Մեսրոպ Արք. Տէր Մովսէսեանի «Հայկական երեք մեծ վանքերի՝ Տաթևի, Հաղարծնի եւ Դաղի եկեղեցիները եւ վանական շինութիւնները»	52
ՆՇԱՐԱՐՆԵՐ ՄԵՐ ԱՆՄԱՀՆԵՐԷՆ	
Հ. Ղ. Ալիշան առ Հ. Արքայաժողովրդի	19
ԳԵՂԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ	
Վահան Շահապ. - Արուեստը մեր դարուն	35
Գ Ի Տ Ա Կ Ա Ն	
Հետախոյզ. - Ծփուն եկեղեցիները	53
ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ - ՄԱՀԱԳՐԱԿԱՆ	
Հ. Թ. Թումանյան. - Յուշեր եւ նշաններ Հ. Ղեւոնդ Ալիշանի ներքին կեանքին՝ ուխտագրութեան հարիւրամեակին առիթով (1838-1938)	37
Խմբ. - Պրն. Մեսրոպ Յ. Սէթ՝ նոր պատմութիւն մասնաճանի արժանացած	54
Խմբ. - † Հանգիստ Ամեն. Թորգոմ Արքեպ. Գաւազկեան Պատրիարքի Երուսաղէմի Հայոց	55

Réd. - Notre foi sur le Passé et notre espérance sur l'Avenir	1
ACADEMIE ARMENIENNE-PHILOLOGIE	
P. Léonce Dayan. - Abraham Pierre Ier et le deuxième centenaire de son Siège Patriarcal	6
P. Samuel Aramian. - Le St. Sacrement de l'Extrême Onction dans l'Eglise Arménienne	8
Mgr. Ardavast Surméyan. - Histoire des Prêtres d'Alep (suite) Le Prêtres Sarkis d'Alep (1592-1662)	14
LITTERATURE	
P. L. Alichan. - Le procès de Vassak le traître (trad. en arm. moderne par P. Th. Thomadjan)	20
Francis Thompson. - The Hound of Heaven (trad. en arm. moderne par P. Mesrob Djanchian)	26
Vahan Chahbaz. - Nocturne	32
P. M. Hovhannessian. - La lierre séchée	32
Charles Baudelaire. - Elévation (trad. par H. K.)	33
P. A. K. - La Nuit	33
André Maurois. - Pour Byron et St. Lazare (trad. par H. K.)	34
LIVRES DU JOUR - RECENSIONS	
Hratch Katcharentz. - «Le chant des Maisons» (par M. Ichkhan)	47
P. V. Hatzouni. - «Les églises et les bâtiments des trois grands couvents arméniens: Dattève, Haghardzine et Dade	52
DES BRIBES DE NOS IMMORTELS	
P. L. Alichan au P. A. Djarian	19
BEAUX ARTS	
Vahan Chahbaz. - L'Art dans le siècle présent	35
SCIENCE	
Explorateur. - Les églises flottantes	53
BIOGRAPHIE - NECROLOGE	
P. Th. Thomadjan. - Des mémoires de la vie du P. Léonce Alichan à l'occasion du centenaire de sa profession religieuse (1838-1938)	37
Réd. - M. Mesrob Seth membre correspondant et professeur de l'Académie Asiatique de Téhéran	54
Réd. - † S. B. Torcom Kouchakian Patriarche Arménien de Jérusalem	35
Voir la suite, page 3.	

Բ Ա Ջ Մ Ա Վ Ե Պ

ՀԱՆԴԻՍԱՐԱՆ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ - ԳՐԱԿԱՆ - ԳԻՏԱԿԱՆ - ԲԱՐՈՑԱԿԱՆ

ՅՈՒՆՈՒԱՐ - ՓԵՏՐՈՒԱՐ ԹԻԻ 1-2

ՀԱՏ. Ղ. Է. ՈՅԶԸ-ՈՅԶԹ

Վ. Ն. ՆՏԻԿ ՈՒ Ղ. Ա. ԶԱՐ

ՀԱՒԱՏՔ ԱՆՅԵԱԼԻՆ ՎՐԱՅ

ԵՒ

ՅՈՅՍ ԴԵՊ Ի ԱՊԱԳԱՆ

Տան մը հաստատութիւնը եւ տեսականութիւնը անշուշտ էապէս իր հիմքերէն կը կախուի. հիմքեր՝ նիւթական թէ բարոյական՝ որքան ամուր ըլլան եւ ապահով, նոյնքան մեծ երաշխիք կը դառնան անոնք այդ տան և՛ հաստատութեան և՛ տեսականութեան:

Քառասուն դարու մեր գոյութիւնը, քառասուն դարու մեր պատմութիւնը ինքնին խօսուն ապացոյցն է մեր ազգային ու ցեղական հիմքերուն բարձր նկարագրին ու քանկագին արժէքներուն:

Խօստ'ն են մեր Գահերն ու Հարստութիւնները՝ Արշակունեան - Բագրատունեան - Ռուբինեան՝ իրենց աւերակներուն մէջ իսկ այնքան յուզիչ, այնքան ներշնչող:

Խօստ'ն են մեր քաղաքները՝ դիւցազներ ու սուրբեր, անքիւ ու անհատում, զորս տուած է մեր ազգը Քաղաքական ու Եկեղեցական Ընկերութեանց:

Խօսուն են մեր գրական ու գեղարուեստական ամբար յիշատակարաններն ու կոթողները՝ մեր հայրենի սահմաններէն դուրս անգամ, սփռուած ամբողջ քաղաքակիրթ աշխարհի մէջ ու զայն ողողած:

Գահեր՝ որ հիմնուեցան քաղաքակրթութեան ու մեր ցեղի բարօրութեան նուիրուած աննկուն եւ աննուան նիւթերով, Դիւցազներ՝ որ մեր հայրենի սրբութիւնները պահպանելու համար գոհաբերեցին ե՛ւ հանճար ե՛ւ կեանք. Յիշատակարաններ ու կոթողներ պաշտելի, որոնք նահանգը կը շարժեն ամէնէն անագորոյն եւ ամէնէն արիւնարբուն ցեղերուն անգամ:

Հայրադիմե՛ր, քննեցէ՛ք ու տեսէ՛ք, դարե՛ր ու դարեր մենք քաղաք ենք

Հող էր դերը նաեւ Ա. Սիւքիթեանի և միւս
դերակատարներուն՝ Ն. Գանթարեանի, Ա. Նա-
ճարեանի, Հ. Տէր Յարութիւնեանի, Յ. Չինչի-
նեանի, Ժ. Թապազեանի և Ժ. Տէմիրճեանի:

Ապա յաջորդեցին կատակերգական — երաժշ-
տական գուարթ կտորներ, ինչպէս «Հնակար-
կատները» որուն մէջ յաջորդութեամբ ստակուե-
ցան Յ. Օթրաքճեան և Ա. Ներսէսեան:

Սպանիական խաղերգ «Մարտիտի պողոտայէն»
«Երեք գողերը» պատկերը գուարճալի փակում
մը եղաւ թատերական կտորներուն. զայն յա-
ջորդութեամբ ներկայացուցին՝ Կ. Գարայեան,
Ռ. Միսիրեան և Յ. Պապիկեան գողերու դե-
րով, իսկ Յ. Օթրաքճեան, Ժ. Սապաղեան
և Ժ. Ոսպիկեան ոստիկաններ:

Անգամ մ'ալ ջերմին շնորհաւորութիւններ մեր
սիրելի Միսիրեան Հայրերուն, որոնք գիտեն
գուարճացնել ու կրթել միանգամայն, և այդ
բեմին պատրաստութեան մէջ դուրս ցայտեցնել
կու տան մեր տղոց մէջ այնքան գեղեցիկ յատ-
կութիւններ՝ մեծապէս կարեւոր անոնց վաղ-
ուան ընկերական կեանքի համար:

Մ. Հ.

ՄԻՒԹ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ — ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Թատերական-երաժշտական հանդէս. — Փետր. 5ին
Lycée Français ընդարձակ սրահին մէջ աշակեր-
տաց ծնողներու և հրաւիրեալներու ներկայութեան
կատարուեցաւ չքեղ հանդէս մը, որ կը կապէր
Մեծին Միսիրեայ Արքայի Ծննդեան տարեգարձը
Վարդանանց գիւցաղնական յիշատակին, պարզելով
ընտիր և ներաճաշակ յայտագիր մը:

Վարդագոյնը կը բացուէր Եգիպտական քայլեր-
դով, և «Քնար Նուագախումբ»ի աղնուօրէն բերած
օժանդակութեամբ կը բացուէր «Միւրուն պատ-
կեր»ը և «Միւրուն Մանիշակ»ը քանի մը դործիք-
ներով: Իսկ այլ և ալ լեզուներով աշակերտներու
կատարած արտասանութիւններէն արժանի են յատ-
կապէս յիշատակուելու Գամառ-Քարթիպայի «Հա-
յեր ինչ աններ»ը. Ա. Ահարոնեանի «Արտաւաղը
մեզի տուր»ը և Վարդանի «Առկայծ ճրագ»ը:
Մանկապարտէզի փոքրիկներն ալ Օր. Շաքէ Ծե-
րօնեանի խնամքով անսայթաք և համարձակ ար-
տասանեցին արձակ և ոտանաւոր կտորներ, մեծ
հաճոյք պատճառելով թէ ծնողներուն և թէ հանդի-
սականներուն:

Երեցագոյն աշակերտներէն Պէզաղեան, Աշոտեան
և Զիւնիկեան ներկայացուցին Ֆրանսերէն լե-

զուով Բոննէյի «Սիւքիթեան» և Բ. տեսիլը Բ. Արա-
րին, յստակ և մաքուր չէլտով և իւրացնելով
խաղին ուղին:

Վարժարանին Ֆրանսերէնի Ուսուցիչը՝ Պրն.
Շարլ Հանանիս ողեւորեց իր ունկնդիրները Clovis
Huguesի «Le Drapeau» հայրենասիրական կտորին
արտասանութեամբը, և մինչ նա կը նկարագրէր
զինուորներու դունդի մը հետզհետէ տասանոր-
դուիլը թշնամի զնդակներէն և վերջին զինուորին
ձեռքը մնացած դրօշին անյայտանալը, հետուէն կը
լսուէր «Բամ փորոտան»ը որ երթալով կը զօրանար
մինչև յանակնկալս դետին ինկած հայ դրօշը օդ
բարձրանալով խառնուեցաւ հանդիսականներուն
տենդալին ծափահարութեան՝ մարտահրաւէր նը-
ւագին ուժգին բոմբիւնը:

Քիչ վերջ սկսաւ Մանկապարտէզի «Գայլիկ»նե-
րու դրօշախաղը, իրենց պետին՝ փոքրիկ Յակո-
բեանի հրամանին և դաշնակին ընկերակցութեամբ.
հաճելի էին փոքրիկներուն ճկուն շարժումները. և
մինչ Յակոբեան արտասանութեամբ մը հայկական,
արարական և միսիրեան վարժարանին երեք
դրօշներու խմաւոր կը պարզէր, իր Գայլիկները
կենդանի պատկեր մը կը կազմէին պարզուած երեք
դրօշներու հովանիին ներքեւ:

Հանդէսին Բ. մասը կը բացուէր Միսիրեան
Նուագախումբի «Ինչո՞ւ ապշած ես լճակ» և
«Ննջիր մանկիկ» երգերով, նախ մանտրիներու
վրայ և ապա ձայնական դործիքներով ալ նուա-
ղուած:

Օրուան բանախօսն էր Վարժարանին անդլիե-
րէնի ուսուցիչ Պրն. Մատթէոս Փափաղեան, որ իր
բնատուր ճարտասանութեամբ ողեւորեց հանդիսա-
կանները, համառօտ բայց որոշ գիծերու մէջ նկա-
րագրելով Միսիրեան Միսիրեանութեան փրկաւէտ
դերը և անմահ Միսիրեանի ճանաչուած դէմքը,
ստիժ առնելով փետրուար 7ի իր ծննդեան տարե-
դարձի մերձաւոր զուգարկումը: Որքան ժողո-
վուրը նոյնքան ալ պերճախօս Ուսուցիչը չկարո-
ղացան յաղուրդ տալ իրենց փափաքին, ժամանակին
սղութեան պատճառով:

Ներկայացուեցաւ յետոյ «Les petits marau-
deurs», մէկ-արարով, գիւղական կատակերգու-
թիւնը: Ամբողջ խաղը՝ Ֆրանսերէն լեզուով, ար-
ժանացաւ հանդիսականներէ զնահատանքի և ծա-
փերու, ի դովստ փոքր դերակատարներուն:

Այս անգամ ալ Վարժարանին ուսուցչուհի՝ Օր.
Թադուհի Մարտիրոսեանի խնամքով պատրաստ-
ուած էր փոքրիկներու պարը, որ միշտ ախորժեղի
է ժողովուրդին և մանաւանդ ծնողներուն:

Հանդէսը կը փակուէր զուեւոյնով մը և հարկ
էր բաղմունքեան կրած տղաւորութիւններուն վրայ
աւելցնել լուաղոյն աղղեցութիւն մը. ահա ինչ
որ յաջողեցան ներկայացնելով «Առաջին անգամ
ի Միլիան» խաղը. դուլիլի է յատկապէս Պետրոս
Զիւնիկեան աշակերտը, որ դերասանի ամէն յատ-
կութիւնները մարմնացուցած էր. շնորհաւորելի է
նաեւ զինքը և ընկերները հրահանգող Պրն. Զարեհ
Պալեան՝ որ անձնութեամբ և համարեալ յաջո-
ղութեան դափնեպսակին:

Թղթակից

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԶԱՊԱՆԳ	ՀՀ	P.
Տօնական ու քառերակն հանդէսներ Միսիրեան վարժարաններուն մէջ.		
Խմբ. — Մուրաթ-Ռաֆայէլեան — Վենետիկ .	59	
Հ. Մ. ձ. — Մուրաթեան վարժարան — Սեւր	62	
Յ. Փ. — Միսիրեան վարժարան — Հալէպ	63	
Թղթակից. — Միսիրեան վարժարան — Ա-		
ղէքսանդրիա	64	
Մասիս. — † Նորին Սրբութիւն Պրն. ԺԱ.		
Պապի հոգեհանգիստը Թաւրիզի մէջ	58	
		Fêtes et représentations théâtrales dans les Collèges des PP. Mekhitharistes
		Réd. — Au collège Moorat-Raphaël de Venise
		P. M. Dj. — Au collège Moorat de Sèvres
		J. P. — Au collège Mékhithariste d'Alep
		Correspondent. — Au collège Mékhithariste
		d'Alexandrie
		Masis. — † Messe de Requiem pour S. S.
		Pie XI à Tauris (Iran)

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄԲ ՍՏԱՑԱԾ ԵՆՔ

Գոյամարտ օրացոյց. հր. Հ. Յ. Դ. Պատանեկան միութեան. Ժ տարի. տպ.
Յ. Յ. Ճարեան, Փարիզ, Կ. 5, 50 Փր.

Ա. Վոլմար. — Պուրկտորֆի երեցատան յաղթանակը. Թրդ. Հէտվիկ Պիււ.
տպ. «Արարա», Հալէպ, 1938 էջ 304, Կ. 40 Սէնթ

Մատենաշար «Արաբ» քերթի, Տպ. Ա. Ստեփանեան Աղեքսանդրիա
Արտաւագդ Արքեպս. Սիւրմէեան. — Յովհաննէս Կոլոտ Բաղիշեցի և Բարդէն
աթոռակից Կիլիկեցի. տպ. Անթիլիաս, 1938, էջ 104, Կ. 5 Փր.

Հայկ. Բարեգործ. Ընդհ. Միութեան Ընդհ. Տեղեկագիր և Հաշուեկշիռ 32դ
տարեշրջանի, 1937.

Վ. Նաւասարդեան. — Աշխարհի նոր բաժանումը (Միւնիխի տախտակ) չորս քարտէսներով. տպ.
«Յուսարեք», Գահրէ, 1939, էջ 323, Կ. տու. 1

Շահան. — Աղեքսանդրապոլի զաւնագրէն՝ 1930ի Կովկասեան ապստամբութիւնները (վերջնա-
հատումներ). հատ. Ա. Աղեքսանդրապոլի զաւնագրէն Փետր. 18ի ապստամբութիւնը. տպ.
Ա. Արապեան — Մայրսէյլ, 1934, էջ 260, Կ. Փր. 20

— Հատ. Բ. Փետրուար 18ի ապստամբութենէն Պրմէթէի հրապարակումը. 1935, էջ 299,
Կ. Փր. 20

Ֆերապ. — Տուպտանքներ (քերթումներ). տպ. Սիւրմ. Ա. Քիթապեան. Մարտէյլ, 1938,
էջ 30, Կ. Փր. 4

Խ. Ամիրեան (խմբ.). — Ովասիս. տարեգիրք զեղարուեստի և գիտութեան. տպ. Կիւթէմպէրի.
Կ. Ն. Մադաճեան, Կ. Պոլիս, 1939, էջ 192, Կ. տու. 1

Սիմոն Գարաճանեան. — Գրգանի տարեցոյց, 1939, Ի տարի. տպ. Տէր-Յակոբեան, Փարիզ,
1939, էջ 128, Կ. Փր. 5

Ներսէս — Յովսէփ Վ. Փափաղեան. — Վսեմ հիմնադիր մը. Ս. Իգնատիոս տը Լոյուա. տպ.
Յ. Մ. Սէթեան, Կ. Պոլիս, 1934, էջ 32,

— Հրաչապօրներու իշխան յիտալիս՝ Ս. Փրանկիսկոս Պաւլայեցի. տպ. Յ. Մ. Սէթեան,
Կ. Պոլիս, 1935, էջ 48

— Գերմարդկային վսեմութիւնը մարդկային կեանքի մը մէջ. Ս. Յովսէփ Կոպերնիկեան. տպ.
Յ. Ճարեան, Կ. Պոլիս, 1939

Կրօն Մ. Չաղըրեան. — Լքուած ընտանիքը. էջ մը պոլսահայ կեանքէ 1887-1913. տպ. Նիւ Եօրք,
1938, էջ 40

Եր. Մարլեան (հր.). — Գանձաբան Հայկական երգերու, Ա. Բ. Գ. դերք, մեծագիր, էջ 376.

Ն. Մարլեան (հր.). — Գանձաբան Հայկական երգերու, Ա. Բ. Գ. դերք, մեծագիր, էջ 376.

Ն. Մարլեան (հր.). — Գանձաբան Հայկական երգերու, Ա. Բ. Գ. դերք, մեծագիր, էջ 376.

Սկաւտը, բացառիկ «Ամսօրեայ չրջարեակն» (հր. Հ. Բ. Մ. Ի. Երուսաղէմի մասնաճիւղին)
Երուսաղէմ, 1938.

Հ. Մկրտիչ Պոտուրեան. — Հայ Հանրագիտակ. Հայաստանի քաղաքները, գիւղերը, լեռները,
վանքերը և պատմական վայրերը, հին ու նոր հայ գաղութներ, Հայ հին ու նոր գէմքեր
(թագաւորներ և իշխանաւորներ, կաթողիկոսներ և նեն) Հայութեան հետ կապ ունեցող
հին ու նոր օտարականներ, Հայ պարբերական մամուլը ևն: Գիրք Բ. Թ. 2, 1938, Պուրէշ,
(էջ 233-400), գինն է՝ 120 լէշ, 1,25 տուար, 25 Փր., 4 չիլին, 90 լեւա, 100 դրուշ, 100
արախմի:

Հանրագիտակ. Հայաստանի քաղաքները, գիւղերը, լեռները, վանքերը և պատմական վայրերը, հին ու նոր հայ գաղութներ, Հայ հին ու նոր գէմքեր
(թագաւորներ և իշխանաւորներ, կաթողիկոսներ և նեն) Հայութեան հետ կապ ունեցող
հին ու նոր օտարականներ, Հայ պարբերական մամուլը ևն: Գիրք Բ. Թ. 2, 1938, Պուրէշ,
(էջ 233-400), գինն է՝ 120 լէշ, 1,25 տուար, 25 Փր., 4 չիլին, 90 լեւա, 100 դրուշ, 100
արախմի:

Հանրագիտակ. Հայաստանի քաղաքները, գիւղերը, լեռները, վանքերը և պատմական վայրերը, հին ու նոր հայ գաղութներ, Հայ հին ու նոր գէմքեր
(թագաւորներ և իշխանաւորներ, կաթողիկոսներ և նեն) Հայութեան հետ կապ ունեցող
հին ու նոր օտարականներ, Հայ պարբերական մամուլը ևն: Գիրք Բ. Թ. 2, 1938, Պուրէշ,
(էջ 233-400), գինն է՝ 120 լէշ, 1,25 տուար, 25 Փր., 4 չիլին, 90 լեւա, 100 դրուշ, 100
արախմի:

Հանրագիտակ. Հայաստանի քաղաքները, գիւղերը, լեռները, վանքերը և պատմական վայրերը, հին ու նոր հայ գաղութներ, Հայ հին ու նոր գէմքեր
(թագաւորներ և իշխանաւորներ, կաթողիկոսներ և նեն) Հայութեան հետ կապ ունեցող
հին ու նոր օտարականներ, Հայ պարբերական մամուլը ևն: Գիրք Բ. Թ. 2, 1938, Պուրէշ,
(էջ 233-400), գինն է՝ 120 լէշ, 1,25 տուար, 25 Փր., 4 չիլին, 90 լեւա, 100 դրուշ, 100
արախմի:

Հանրագիտակ. Հայաստանի քաղաքները, գիւղերը, լեռները, վանքերը և պատմական վայրերը, հին ու նոր հայ գաղութներ, Հայ հին ու նոր գէմքեր
(թագաւորներ և իշխանաւորներ, կաթողիկոսներ և նեն) Հայութեան հետ կապ ունեցող
հին ու նոր օտարականներ, Հայ պարբերական մամուլը ևն: Գիրք Բ. Թ. 2, 1938, Պուրէշ,
(էջ 233-400), գինն է՝ 120 լէշ, 1,25 տուար, 25 Փր., 4 չիլին, 90 լեւա, 100 դրուշ, 100
արախմի:

Հանրագիտակ. Հայաստանի քաղաքները, գիւղերը, լեռները, վանքերը և պատմական վայրերը, հին ու նոր հայ գաղութներ, Հայ հին ու նոր գէմքեր
(թագաւորներ և իշխանաւորներ, կաթողիկոսներ և նեն) Հայութեան հետ կապ ունեցող
հին ու նոր օտարականներ, Հայ պարբերական մամուլը ևն: Գիրք Բ. Թ. 2, 1938, Պուրէշ,
(էջ 233-400), գինն է՝ 120 լէշ, 1,25 տուար, 25 Փր., 4 չիլին, 90 լեւա, 100 դրուշ, 100
արախմի:

Հանրագիտակ. Հայաստանի քաղաքները, գիւղերը, լեռները, վանքերը և պատմական վայրերը, հին ու նոր հայ գաղութներ, Հայ հին ու նոր գէմքեր
(թագաւորներ և իշխանաւորներ, կաթողիկոսներ և նեն) Հայութեան հետ կապ ունեցող
հին ու նոր օտարականներ, Հայ պարբերական մամուլը ևն: Գիրք Բ. Թ. 2, 1938, Պուրէշ,
(էջ 233-400), գինն է՝ 120 լէշ, 1,25 տուար, 25 Փր., 4 չիլին, 90 լեւա, 100 դրուշ, 100
արախմի:

